ECLI:LV:RLPT:2020:1203.C29399319.5.S
Lietas Nr.29399319
Lietas arhīva Nr.C-1079-20/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 3.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnesis U.Apsītis,
tiesas sēžu sekretāre S.Mūrniece,
piedaloties prasītājam /pers. A/, prasītāja pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Ilzei Grīnbergai, atbildētājiem /pers. B/ un /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 28.jūnijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk –atbildētājs) par parāda piedziņu.

2019.gada 19.decembrī tiesā iesniegti /pers. A/ prasības pieteikuma papildinājumi pret /pers. B/ (tēvu) un /pers. C/ (dēlu) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā un tā papildinājumos norādīti šādi argumenti.

2015.gada 22.oktobrī starp prasītāju un /pers. B/ (tēvu) noslēgts aizdevuma līgums Nr.1/2015, saskaņā ar kuru prasītājs ieskaitījis atbildētāja /pers. B/ (tēva) norādītajā norēķinu kontā aizdevuma summu 10000,00 EUR. Līgumā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš bijis 2016.gada 22.aprīlis. Līguma 3.1.punktā par aizdevuma lietojumu noteiktā atlīdzība 15 % gadā, kas maksājami ikmēneša atlīdzības veidā – ik mēnesi 125,00 EUR. Papildus līguma 4.2.punktā puses vienojušās par līgumsodu 0,15% apmērā no kavētā ikmēneša lietojuma procentu summas un līguma 3.4.punktā noteikušas atlīdzību par aizdevuma atmaksas termiņa kavējumu 2% apmērā no neatmaksātās aizdevuma (pamatparāda) daļas.

2016.gada 22.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ (tēvu) noslēgta papildus vienošanās pie aizdevuma līguma, saskaņā ar ko prasītājs aizdevis atbildētājam 5000,00 EUR, aizdevuma atmaksas termiņš 2019.gada 1.septembris, noteikts, ka par aizdevuma daļu maksājami aizdevuma lietošanas procenti 15 % gadā, sadalot maksājumu ikmēneša summās. Aizdevuma lietojuma procenti sastāda 62,50 EUR mēnesī. Arī uz šo aizdevuma daļu ir piemērojami aizdevuma līgumā noteiktie saistību pastiprinājumi – kavējuma procenti par pamatsummas atmaksas kavējuma un lietojuma procentu samaksas kavējumu. Papildus vienošanās aizdevuma summa tikusi ieskatīta /pers. B/ norādītajā norēķinu kontā.

Prasītājs norādījis, ka visus aizdevuma līdzekļus ir saņēmis /pers. C/ (dēls), kurš pēc aizdevuma summas saņemšanas nav atmaksājis naudas līdzekļus kā nepareizi iemaksātus, kā arī nav veicis darbības, kas liecinātu par /pers. C/ (dēla) vēlmi sakārtot saistības ar prasītāju.

Līdz prasības celšanai aizdevuma atmaksa ir veikta 450,00 EUR apmērā.

Atbildētājs /pers. B/ (tēvs) vairākkārt solījis aizdevumu atmaksāt, bet solījumi nav pildīti.

Prasītājs uzskata, ka atbildētāji ir veikuši plānotas, saskaņotas darbības, lai iegūtu savā rīcībā prasītāja izsniegtos aizdevuma līdzekļus, līdz ar ko tie kopīgi atbildīgi par aizdevuma atmaksu.

Prasītājs atsaucies uz Civillikuma 1674.pantu, 1671.pantu. Tā kā aizdevums ir reāllīgums, tad aizdevuma tiesiskās attiecības starp aizdevēju un faktisko aizdevuma saņēmēju ir uzskatāmas par nodibinātām, kad aizdevējs veicis faktisko aizdevuma summas samaksu, bet persona to ir pieņēmusi. Prasītājs uzskata, ka persona, kas, neesot aizdevuma līguma puse, faktiski saņēmusi aizdevuma līdzekļus, ir līdzatbildīga (solidāri saistīta) attiecībā uz šāda aizdevuma atmaksu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka, neskatoties uz solidāro atbildību atmaksāt aizdevumu, attiecībā uz aizdevumam pievienotajiem procentiem katra atbildētāja atbildības apjoms ir atšķirīgs.

Atbildētājs /pers. B/ (tēvs) papildus aizdevuma pamatsummai ir atbildīgs par aizdevuma līgumā un papildus vienošanās noteikto lietojuma un kavējuma procentu samaksu. Atbildētājs /pers. C/ (dēls) papildus aizdevuma pamatsummai ir atbildīgs par likumisko procentu samaksu, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 2.punktu. Solidārā atbildība sniedzas līdz atbildētāja /pers. C/ (dēla) atbildības apmēram, bet atlikušie aizdevuma lietošanas procenti un kavējuma procenti piedzenami no atbildētāja /pers. B/ (tēva).

Prasība pamatota ar Civillikuma 1578.pantu, 1590.pantu, 1671.pantu, 1674.pantu, 1753.pantu, 1756.pantu, 1759.pantu, 1943.pantu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt solidāri no /pers. B/ (tēva) un /pers. C/ (dēla) parāda summu 17950,00 EUR, kas sastāv no parāda pēc 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma 10000,00 EUR, parāda pēc 2016.gada 22.jūlija papildvienošanās 5000,00 EUR, aprēķinātajiem procentiem par aizdevuma summas lietojumu 2950,00 EUR.

Lūgts piedzīt no /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam saskaņā ar 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu un 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos aprēķinātos aizdevuma lietojuma un kavējuma procentus, ciktāl tie nav piedzīti solidāri no abiem atbildētājiem – procentus pēc 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma – lietojuma procentus 2225,69 EUR, kavējuma procentus par pamatsummas atmaksas kavējumu 7800,00 EUR, procentus pēc 2016.gada 22.jūlija papildvienošanās – lietojuma procentus 2206,04 EUR, kavējuma procentus par lietojuma procentu kavējumu 100,59 EUR, kavējuma procentus par atmaksas kavējumu 3400,00 EUR.

Tāpat lūgts piedzīt no atbildētājiem solidāri par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt tiesības prasītājam saņemt solidāri no atbildētājiem par laiku līdz sprieduma izpildei 6% gadā no piedzītās, bet neatmaksātās summas.

[2] 2020.gada 30.janvārī tiesā saņemts atbildētāja /pers. B/ (tēva) paskaidrojums, kurā norādīts, ka neatbilst patiesībai prasības pieteikumā norādītais, ka /pers. A/ par faktu, ka aizdevuma summas samaksai atbildētājs norādījis svešu norēķinu kontu, uzzinājis pēc aizdevuma izmaksas. /pers. A/ zinājis, ka naudas summa tiek pārskaitīta uz atbildētāja dēla norēķinu kontu, kas tiek izmantots ar viņa atļauju. Visi ieskaitītie līdzekļi tikuši nodoti atbildētājam /pers. B/ (tēvam), un tikai viņš ir atbildīgs par šo līdzekļu atmaksu.

[3] 2020.gada 30.janvārī tiesā saņemts atbildētāja /pers. C/ (dēla) paskaidrojums par celto prasību, kurā norādīts, ka nepiekrīt, ka ir atbildīgs par prasības pieteikumā norādīto naudas summu, kas pārskaitīta uz viņa norēķinu kontu, pamatojoties uz prasītāja un atbildētāja /pers. B/ (tēva) starpā noslēgto līgumu.

[4] Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Ilze Grīnberga prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata. Norādīja, ka atbildētāji nav apstrīdējuši ne aizdevuma saņemšanas faktu, ne parāda aprēķinu.

Atbildētājs /pers. B/ (tēvs) maldinājis prasītāju, jo atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem aizdevums pārskaitāms uz aizņēmēja kontu. Atbildētājam /pers. C/ (dēlam) aizdevums bija jāpārskaita prasītājam kā kļūdaini veikts maksājums, jo viņam nebija tiesiska pamata saņemt naudu. Tā kā /pers. C/ (dēls) ir pieņēmis viņa norēķinu kontā ieskaitītos līdzekļus, arī ar viņu ir izveidojušās aizdevuma attiecības. Aizdevuma līgumam nav nepieciešama rakstveida forma.

Paskaidroja, ka naudas līdzekļu atgūšana no /pers. B/ (tēva) nav iespējama, jo viņam nepieder nekāda manta.

Uzskatīja, ka atbildētāji kopīgi iztērējuši saņemtos naudas līdzekļus. Lietā nav pierādījumu, ka naudas līdzekļi būtu nodoti atbildētājam /pers. B/ (tēvam).

Prasītājs nav zinājis, ka naudas līdzekļi tiek pārskaitīti uz /pers. C/ (dēla) norēķinu kontu, nevis uz /pers. B/ (tēva) norēķinu kontu.

Prasītāja pārstāve atsaucās uz Civillikuma 1516.pantu, 1517.pantu, kā arī norādīja, ka atbildētāju atbildība nav nodalāma. Tāpēc aizdevums piedzenams no atbildētājiem solidāri.

[5] Tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ (tēvs) prasību atzina daļā par parāda piedziņu no viņa, par ko atbilstoši Civilprocesa likuma 164.panta pirmajai daļai paraksītījās sagatavotajā apliecinājumā (lietas 56.lapa).

Paskaidroja, ka prasītājam bija zināms, ka aizņēmuma summa tiek pārskaitīta uz /pers. C/ (dēla) norēķinu kontu. Atbildētājam aizņēmuma saņemšanas laikā nebija norēķinu kontu, jo tiesvedību dēļ norēķinu konti bijuši apķīlāti. Aizdevums bijis nepieciešams, lai nodrošinātu apgrozāmo līdzekļu esamību atbildētāja uzņēmumos un norēķinātos par saņemtajām precēm.

Naudas līdzekļus atbildētājam skaidrā naudā iedevis dēls /pers. C/, naudas līdzekļi tikuši ieskaitīti SIA "/nosaukums/" un SIA "/nosaukums/".

Vienīgā atbildētāja /pers. C/ (dēla) saistība ar aizņēmumu bijusi tāda, ka aizņēmuma summa ieskaitīta viņa norēķinu kontā.

[6] Tiesas sēdē atbildētājs /pers. C/ (dēls) lūdza celto prasību noraidīt. Paskaidroja, ka nav atbildīgs par aizņēmuma atmaksu. Viņa norēķinu kontā ieskaitītos līdzekļus /pers. C/ (dēls) nodevis savam tēvam. Naudas līdzekļus izņēmis bankas filiālē skaidrā naudā.

Motīvu daļa

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civilprocesa likuma 190.panta otrā daļa nosaka, ka tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[8] Lietā nav strīda, ka 2015.gada 22.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ (tēvu) noslēgts aizdevuma līgums Nr.1/2015, saskaņā ar ko /pers. A/ aizdevis /pers. B/ (tēvam) naudas summu 10000,00 EUR. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2016.gada 22.aprīlim.

Lietā nav strīda, ka aizdevuma summa 10000,00 EUR apmērā pārskaitīta uz atbildētāja /pers. C/ (dēla) norēķinu kontu. Lietā nav strīda, ka aizdevuma summa ir saņemta (lietas 14.lapa).

Tāpat lietā nav strīda, ka 2016.gada 22.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ (dēlu) noslēgta papildvienošanās Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015, saskaņā ar ko atbildētājam /pers. B/ aizdota papildus naudas summa 5000,00 EUR. Papildus aizdevuma atmaksas summa noteikta līdz 2016.gada 1.septembrim.

Lietā nav strīda, ka aizdevuma summa 5000,00 EUR apmērā pārskaitīta uz atbildētāja /pers. C/ (dēla) norēķinu kontu. Lietā nav strīda, ka aizdevuma summa ir saņemta (lietas 16.lapa).

[9] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Kā norādīts iepriekš, lietā nav strīda, ka aizdevuma summa ir saņemta, ko apstiprina arī lietā esošie rakstveida pierādījumi (lietas 14., 16.lapa).

[10] Prasītājs uzskata, ka par aizņēmuma atdošanu atbildētāji ir atbildīgi solidāri.

[10.1] Saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu.

Civillikuma 1511.pantā noteikts, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību.

Atbilstoši Civillikuma 1673.panta noteikumiem līgums un testaments nodibina solidāru saistību tikai tad, kad līdzēji vai testators to tieši noteikuši.

Novērtējot lietas materiālos esošo aizdevuma līgumu un papildvienošanos, tiesa konstatē, ka līdzēji nav vienojušies par solidāru saistību nodibināšanu un atbildētājs /pers. C/ (dēls) nav ne aizdevuma līguma, ne papildvienošanās dalībnieks.

Fakts, ka aizdevuma summa ir pārskaitīta uz atbildētāja /pers. C/ (dēla) norēķinu kontu, tiesas ieskatā pati par sevi neliecina, ka šis atbildētājs izteicis gribu nodibināt saistību tiesības ar prasītāju.

Nav šaubu, ka aizdevuma līgums ir reāllīgums, kas ir spēkā ar aizdevuma izsniegšanas brīdi. Vienlaikus normatīvie akti neparedz ierobežojumus attiecībā par aizdevuma summas pārskaitīšanu kādai citai personai, kas izskatāmajā lietā ir atbildētājs /pers. C/ (dēls). Tāpēc ar aizdevuma summas pārskaitīšanu atbildētājam /pers. C/ (dēlam) tiesas ieskatā atbildētājs /pers. C/ (dēls) nav uzņēmies saistību solidāri atbildēt par atbildētāja /pers. B/ (tēva) saistībām.

[10.2] Atbilstoši Civillikuma 1674.pantam pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākām personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai ieķīlāta.

Tā kā prasība celta par parāda piedziņu, tiesa konstatē, ka saistības izpildījuma priekšmets var būt dalāms, bez tam aizdevuma gadījumā naudas līdzekļi nav lieta, kas uzticēta vairākām personām glabājumā vai patapinājumā. Tādējādi lietā nav konstatējami apstākļi, ka starp prasītāju un atbildētājiem būtu nodibināta solidāra saistība uz likuma pamata.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē atsaucās uz Civillikuma 1516.pantu un 1517.pantu par kluso vietniecību un līguma spēku attiecībā pret atvietojamo.

Novērtējusi lietas apstākļus, tiesa nekonstatē, ka kāds no atbildētājiem būtu rīkojies kā otra atbildētāja klusais vietnieks.

[10.3] Tādējādi tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu secinājumam, ka atbildētāji par aizdevuma atmaksu būtu atbildīgi solidāri. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu no atbildētāja /pers. C/ (dēla) nav pamatota, līdz ar ko nav tiesiska pamata parāda solidārai piedziņai no atbildētājiem.

[11] Atbildētājs /pers. B/ (tēvs) tiesas sēdē celto prasību par parāda piedziņu atzina pilnībā daļā par tā piedziņu no /pers. B/ (tēva).

[11.1] Kā norādīts iepriekš, Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

Tādējādi no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenama aizdevuma summa 10000,00 EUR apmērā, kas izsniegta, pamatojoties uz 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, kā arī 5000,00 EUR, kas izsniegta, pamatojoties uz 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015.

[11.2] Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu; 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu tiesisku darījumu, vai uz likumu; 1759.pantu (1.punktu) procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu. Civillikuma 1764.pantā noteikts ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

[11.3] Atbilstoši aizdevuma līguma 3.1.punktam par aizdevuma izsniegšanu aizņēmējs maksā aizdevējam atlīdzību 15 % gadā, atlīdzība maksājama kā ikmēneša maksājums 125,00 EUR mēnesī. Novērtējot minēto līguma punktu, tiesa atzīst, ka puses vienojušās, ka parādniekam par aizdevuma lietošanu bija pienākums maksāt aizdevuma lietošanas procentus.

Prasītājs aprēķinājis aizdevuma lietošanas procentu parādu par laiku no 2015.gada 22.decembra līdz 2019.gada 22.jūnijam 5375,00 EUR apmērā (lietas 19.-20.lapa).

Vienlaikus prasītājs norādījis, ka atbildētājs prasītājam pārskaitījis naudas līdzekļus kopsummā 450,00 EUR apmērā.

No prasības pieteikumam pievienotā aprēķina redzams, ka atbildētāja samaksātos naudas līdzekļus prasītājs daļēji ieskaitījis aizdevuma lietošanas procentu dzēšanai 199,31 EUR apmērā, bet daļēji ieskaitījis līgumsoda par aizdevuma lietojuma procentu maksājumu kavējumu 250,69 EUR apmērā dzēšanai (lietas 19.-20.lapa).

Prasītājs lūdzis tiesu piedzīt no atbildētājiem aizdevuma lietošanas procentus par ar aizdevuma līgumu Nr.1/2015 izsniegtā aizdevuma lietošanu 5175,69 EUR apmērā.

Civillikuma 1843.pantā noteikts, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs no atbildētāja saņemtos maksājumus nepamatoti novirzījis no līguma izrietošā līgumsoda segšanai, kas ir pretēji Civillikuma 1843.panta noteikumiem. Atbilstoši minētā panta noteikumiem visa no atbildētāja saņemtā naudas summa ir novirzāma aizdevuma lietošanas procentu dzēšanai.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenami aizdevuma, kas izsniegts ar 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, lietošanas procenti 4925,00 EUR apmērā.

[11.4] Aizdevuma līguma 3.4.punktā puses vienojušas, ja aizņēmējs nav atdevis aizdevumu līguma 1.1.apakšpunktā minētajā termiņā, aizņēmējs maksā aizdevējam papildus atlīdzību 2 % no neatgrieztās aizdevuma summas daļas katru mēnesi līdz aizdevuma atmaksai pilnā apmērā.

Izvērtējusi minēto aizdevuma līguma punktu, tiesa atzīst, ka puses vienojušās par nokavējuma procentu apmēru par aizdevuma neatmaksāšanu aizdevuma līgumā noteiktajā termiņā.

Prasītājs aprēķinājis nokavējuma procentus par laiku no 2016.gada 22.maija līdz 2019.gada 22.jūnijam 7800,00 EUR apmērā (lietas 19.-20.lapa).

Atbildētājs /pers. B/ (tēvs) nokavējuma procentu aprēķinu nav apstrīdējis.

[11.5] Civillikuma 1763.panta pirmajā punktā noteikts, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Vadoties no prasītāja veiktā aprēķina, aizdevuma lietošanas procentu apmērs ir 5175,69 EUR un nokavējuma procentu apmērs ir 7800,00 EUR, kopā 12972,69 EUR.

Tādējādi konstatējams, ka prasītāja prasītais procentu kopējais apmērs pārsniedz pamatparāda (kapitāla) lielumu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka, ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, no atbildētāja /pers. B/ (tēva) piedzenamā procentu parāda summa samazināma līdz pamatparāda apmēram.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenami aizdevuma lietošanas procenti un nokavējuma procenti par aizdevumu, kas izsniegts, pamatojoties uz 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, 10000,00 EUR apmērā.

Savukārt pārējā daļā par aizdevuma lietošanas un nokavējuma procentu piedziņu, kas izriet no 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, prasība ir noraidāma.

[12] Atbilstoši 2016.gada 22.jūlija papildvienošanās Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015 1.2.punktam par papildus aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam procentus saskaņā ar līguma 3.punktā noteikto.

Tādējādi par papildus aizdevuma lietošanu un atmaksas termiņa kavējumu atbildētājam jāmaksā procenti tādā apmērā, kādi noteikti 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumā Nr.1/2015.

[12.1] Par papildus aizdevuma summas lietošanu prasītājs aprēķinājis aizdevuma lietošanas procentu parādu par laiku no 2016.gada 22.augusta līdz 2019.gada 22.jūnijam 2206,04 EUR apmērā. Tāpat prasītājs aprēķinājis nokavējuma procentus par laiku no 2016.gada 31.septembra līdz 2019.gada 22.jūnijam 3400,00 EUR apmērā (lietas 21.-22.lapa).

Atbildētājs aizdevuma lietošanas procentu un nokavējuma procentu aprēķinu nav apstrīdējis.

Tā kā ar papildvienošanos atbildētājam /pers. B/ (tēvam) izsniegts aizdevums 5000,00 EUR apmērā, konstatējams, ka prasītāja aprēķinātais aizdevuma lietošanas un nokavējuma procentu apmērs pārsniedz aizdevuma pamatparāda summu.

Vadoties no Civillikuma 1763.panta noteikumiem, no atbildētāja /pers. B/ (tēva) piedzenamā procentu summa par aizdevuma, kas izsniegts ar 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, samazināma līdz pamatparāda apmēram.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenami aizdevuma lietošanas procenti un nokavējuma procenti par aizdevumu, kas izsniegts, pamatojoties uz 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu

Nr.1/2015, 5000,00 EUR apmērā.

Savukārt pārējā daļā par aizdevuma lietošanas un nokavējuma procentu piedziņu, kas izriet no papildvienošanās Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, prasība ir noraidāma.

[13] Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona apņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Aizdevuma līguma Nr.1/2015 4.2.punktā puses vienojušās, ka gadījumā, ja aizņēmējs kavē līguma 3.1.apakšpunktā minēto ikmēneša maksājumu, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,15% no ikmēneša maksājuma par katru kavēto dienu.

Savukārt 2016.gada 22.jūlija papildvienošanās Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015 2.2.punktā līgumslēdzēji vienojušies, ka pārējie līguma noteikumi netiek mainīti.

Tādējādi tiesa konstatē, ka nosacījumus par līgumsoda apmēru par aizdevuma lietošanas procentu maksājumu kavējumu līguma puses attiecinājušas arī uz aizdevuma summu, kas izsniegta, pamatojoties uz 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par aizdevuma lietošanas procentu samaksas kavējumu 100,59 EUR (lietas 21.-22.lapa).

Tiesa konstatē, ka gan prasības pieteikumā, gan parāda aprēķinā prasītājs minēto summu nodēvējis kā kavējuma procentus par lietojuma procentu kavējumu. Fakts, ka līgumsods noteikts procentos no summas, nepārveido līgumsodu par procentu maksājumiem. Bez tam no aizdevuma līguma 4.2.punkta nepārprotami redzams, ka puses vienojušās par līgumsoda samaksu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenams līgumsods par papildus aizdevuma lietošanas procentu samaksas nokavējumu 100,59 EUR par laiku no 2016.gada 22.augusta līdz 2019.gada 22.jūnijam.

[14] Tādējādi no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenama aizdevuma summa 10000,00 EUR un papildus aizdevuma summa 5000,00 EUR. Tāpat no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam aizdevuma lietošanas un nokavējuma procentus par aizdevumu, kas izsniegts, pamatojoties uz 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015, 10000,00 EUR, aizdevuma lietošanas un nokavējuma procentus, pamatojoties uz 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015 5000,00 EUR apmērā, kā arī līgumsods par aizdevuma lietošanas procentu samaksas kavējumu 100,59 EUR par laiku no 2016.gada 22.augusta līdz 2019.gada 22.jūnijam.

[15] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja /pers. B/ (tēva) 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda summas 15000,00 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktam tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, samaksājis valsts nodevu 1286,02 EUR apmērā (lietas 10.lapa) un Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR apmērā (lietas 11.lapa). Tādējādi prasītājs samaksājis tiesāšanās izdevumus 1289,22 EUR.

Tā kā prasība tiek apmierināta daļā par parāda 30100,59 EUR piedziņu, no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītājam piedzenami samaksātie tiesāšanās izdevumi proporcionāli prasības apmierinātajai daļai 1152,02 EUR apmērā (30100,59 EUR X 1289,22 EUR : 33682,33 EUR = 1152,02 EUR).

[17] Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktā noteikts, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 8501 EUR līdz 57000 ir to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850,00 EUR.

Savukārt Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā notikts, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Lietā iesniegts zvērinātas advokātes Ilzes Grīnbergas 2019.gada 10.decembra rēķins Nr.292 par juridisko palīdzību par kopējo summu 190,00 EUR (lietas 54.lapa).

Minētā rēķina apmaksu apstiprina prasītāja konta pārskats (lietas 55.lapa).

Tādējādi no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu prasītajam piedzenami izdevumi advokāta atlīdzības samaksai 190,00 EUR apmērā.

[18] Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 8,40 EUR, ko veido izdevumi par paziņojumu nosūtīšanu prasītājam un atbildētājiem, tiesas pavēstes nosūtīšana prasītājam un atbildētājiem (lietas 3.lapa). Ņemot vērā, ka prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus samaksājis 3,20 EUR apmērā, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanas saistītie izdevumi 5,20 EUR apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta un 42.panta noteikumiem ir piedzenami no atbildētāja /pers. B/ (tēva) par labu valstij.

[19] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam /pers. B/ (tēvam) nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 96., 190., 193., 194. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, aizdevuma pamatsummu 15000,00 EUR, aizdevuma lietošanas procentus un nokavējuma procentus saskaņā ar 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līgumu Nr.1/2015 par laiku no 2015.gada 22.decembra līdz 2019.gada 22.jūnijam 10000,00 EUR, aizdevuma lietošanas procentus un nokavējuma procentus saskaņā ar 2016.gada 22.jūlija papildvienošanos Nr.1 pie 2015.gada 22.oktobra aizdevuma līguma Nr.1/2015 par laiku no 2016.gada 22.augusta līdz 2019.gada 22.jūnijam 5000,00 EUR apmērā, līgumsodu par aizdevuma lietošanas procentu samaksas kavējumu 100,59 EUR par laiku no 2016.gada 22.augusta līdz 2019.gada 22.jūnijam, tiesas izdevumus 1152,02 EUR, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 190,00 EUR, kopā piedzenot 31442,61 EUR (trīsdesmit viens tūkstotis

četri simti četrdesmit divi *euro* un 61 cents).

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% apmērā gadā no galvenā parāda summas (15000,00 EUR) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot kapitāla lielumu.

Parāda samaksa veicama prasītāja /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā: AS "Swedbank", konta Nr./konta numurs/.

Noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību daļā par aizdevuma lietošanas procentu un nokavējuma procentu piedziņu 3581,73 EUR, kā arī daļā par parāda solidāru piedziņu no /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,20 EUR (pieci *euro* un 20 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: lieta Nr.C29399319.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu valstij, maksājumu dokumenti, kas apstiprina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos, iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 105.kabinetā vai nosūtāmi tiesai pa pastu, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis U.Apsītis